

na poskytování výživného ve společné domácnosti, nýbrž podle § 1264 obč. zák. na poskytování výživného v penězích, právě tak, jako nárok manželky podle § 382 čís. 8 ex. ř., který rovněž zní na plnění v penězích. Není však příčiny, by ustanovení § 382 čís. 8 ex. ř. bylo omezeno jen na případy, kde manželka žádá výživu podle § 91 obč. zák. Neboť pak nebylo by lze ani v případě, kde byl vysloven rozvod jen z viny manželovy, poskytnouti manželce zatímni výživné podle § 382 čís. 8 ex. ř. což by zřejmě odporovalo úmyslu § 382 čís. 8 ex. ř., soudně přiznati manželce výživné ze zákona již před vynesením rozsudku, ježto manžel již podle zákona jest povinen poskytovat tuto výživu (Materialie II. strana 64 k ex. ř.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Tvrzení stěžovatelovo, že jeho manželka nemá nárok na výživné proto, že jejich manželství bylo z výhradné viny manželky rozvedeno, nemá opory ve spisech. Neprávem má stěžovatel za to, že rozvedená manželka nemá vůbec nárok na prozatimní výživné podle § 382 čís. 8 ex. ř. Podle § 91 obč. zák. jest manžel povinen, by poskytoval manželce slušnou výživu, přiměřenou jeho majetkovým poměrům, dokud toho soudním výrokem nebude sprostěn. Nárok manželky na výživné, třebaž prozatimné, nezaniká rozvodem manželství od stolu o lože a přísluší jí zejména, nemá-li vinu na rozvodu, potud, pokud manželství není pravoplatně rozloučeno, což jasně plyne z ustanovení § 117 obč. zák. Tím jest dán základ pro navržené prozatimní opatření a rozhodujícími jsou v té příčině ustanovení §§ 381, 382 čís. 8 ex. ř., najmě ano jejich účelem jest, by bylo manželce zabezpečeno právo příslušející jí proti manželu. Jest proto nárok rozvedené žalobkyně na navrhované prozatimní opatření po dobu sporu o výživné zcela odůvodněn (srovnej též rozh. čís. 6815 sb. n. s.). Bylo by protimyslným, by podáním žaloby o placení výživného měl býti staven nárok manželky na výživu až do pravoplatného vyřízení sporu, an jí i bez žaloby podle § 91 obč. zák. zásadně přísluší, pokud jí nebyl soudním výrokem oduznán. Jediným prostředkem k zabezpečení této prozatimní výživy jest jen zatímni opatření a jest v povaze věci, že nelze tu použiti ani zásady, že prozatimní opatření nelze povoliti, pokud by se jím předbíhalo rozhodnutí ve věci samé.

Čís. 10231.

Proti usnesení o ustanovení roku nebo lhůty k vysvětlivkám písemného posudku jest rekurs nepřipustným. Byl-li rekurs přes to rekursním soudem vyřízen, jest proti jeho usnesení nepřipustným dovolací rekurs.

(Rozh. ze dne 16. října 1930, R I 724/30).

V řízení o zajištění důkazů zamítl soud první stolice návrh, by ve věci již nebylo jednáno. Rekursní soud návrhu vyhověl.

Nejvyšší soud odmítl dovolací recurs.

Důvody:

Jde o zajištění důkazu místním ohledáním a znalci, které bylo zahájeno u okresního soudu před zahájením sporu (§ 384 třetí odstavec c. ř. s.). Předdeslati jest stručně tento děj: Konal se rok na místě samém s přibráním znalců, načež znalci podali písemný nález a posudek do určené lhůty. K žádosti navrhovatele byl pak ustanoven rok k vysvětlení a doplnění posudku, při němž strany daly znalcům řadu otázek. Znalci si vyžádali lhůtu a podali k příkazu soudu do určené lhůty písemně odpověď na dané otázky, načež byl k žádosti odpůrkyně ustanoven další rok na den 10. června 1930 k vyjasnění a vyčerpání daných otázek. Při tomto roku uvedl navrhovatel, že mezitím zahájil spor u krajského soudu, v němž byl vydán proti žalované straně (odpůrkyni navrhovatele) rozsudek pro zmeškání a navrhl, by byl návrh odpůrkyně na ustanovení »dnešního roku« zamítnut (tedy dodatečně zamítnut), by bylo »od dnešního jednání upuštěno« a by byly odpůrkyni »uloženy útraty dnešního stání«. Odpůrkyně namítla, že rozsudek pro zmeškání není pravoplatný a že podala návrh na navrácení k předešlému stavu. Útratový návrh byl nižšími soudy pravoplatně zamítnut. První soud prohlásil usnesení (vydané na žádost navrhovatele také písemně), že zamítá návrh, by se ve věci již nejednalo, připustil řadu otázek odpůrkyně navrhovatele na znalce a prohlásil další usnesení, že po pravomoci usnesení bude pokračováno v provedení znaleckého důkazu a že budou znalci vyzváni, by odpověděli na otázky písemně. Rekursní soud vyhověl rekursu navrhovatele a rozhodl, by již nebylo ve věci jednáno, tedy aby v tomto řízení důkaz znalecký již nebyl doplňován. Z tohoto děje jest zjevno, že rekursní soud věcně rozhodl o nepřípustném rekursu navrhovatelově. Podle § 388 první odstavec c. ř. s. bylo v tomto případě provéstí důkazy podle předpisu druhého a pátého titulu civilního řádu soudního, t. j. podle §§ 266 až 291 a §§ 351 až 367 c. ř. s. Již podle všeobecného předpisu o důkazech § 291 poslední věta c. ř. s. nelze vůbec opravným prostředkem napadati usnesení, jimiž se zařizuje doplnění nebo opěťování důkazu. Totéž vysvítá z § 366 poslední věta ve spojení s §§ 357 a 360 c. ř. s., neboť zákon nedovoluje recurs proti usnesením, kterými jest podle § 360 c. ř. s. pro podání posudku položen rok nebo ustanovena lhůta. Týká se to jistě také usnesení o ustanovení roku nebo lhůty k vysvětlivkám písemného posudku, protože znalci jsou podle § 357 c. ř. s. povinni podati k žádosti o písemném posudku ústní vysvětlivky nebo jej při ústním jednání vysvětliti a protože i vysvětlivky a odpovědi znalců na připuštěné dotázky (§ 289 c. ř. s.) jsou součástí posudku. Zákonodárci nechtěli připustiti opravné prostředky proti některým v zákoně vyjmenovaným usnesením vůbec, protože jsou jen povahy přípravné, nedotýkají se merita věci a nezasahují do právní sféry stran, takže by opravné prostředky jen řízení

zdržovaly (Srv. mat. I str. 801). K těmto usnesením čítá zákon v § 291 poslední věta a § 366 poslední věta c. ř. s. také usnesení, o něž jde v tomto případě. Přes to však nemůže míti dovolací rekurs úspěch a musí býti odmítnut. Nebyl-li přípustným již rekurs do usnesení prvního soudu, tím méně jest dovolen dovolací rekurs, protože jde o věc, kterouž se podle úmyslu zákonodárcova opravné soudy vůbec nemají obírat. Takto by se zanášela otázka, jež má býti vyřízena s konečnou platností již ve stolici první, až do stolice třetí. Kromě toho stěžovatelka ani neuplatnila nepřípustnost rekursu a není v té příčině rekursního důvodu, jež by bylo vyřídit (§ 520 c. ř. s.). Dovolací soud musil se touto otázkou zabývat jen proto, by odůvodnil nepřípustnost dovolacího rekursu. Nezbylo tedy, než odmítnouti nepřípustný dovolací rekurs podle § 526 druhý odstavec c. ř. s. a nelze napadené usnesení obsahově přezkoumati.

Čís. 10232.

Výklad uskladňovacích ustanovení Labské československé plavební akciové společnosti.

Podmínkou zástavního práva podle § 18 uskladňovacích ustanovení není vydání skladního listu podle § 4 těchto ustanovení, aniž se vyžaduje, by zboží odevzdané k uskladnění bylo ve vlastnictví ukladatelovu. Společnost není povinna pátrati po vlastníkovi zboží, jí stačí jméno a bydliště ukladatelovo.

(Rozh. ze dne 16. října 1930, Rv I 1430/29).

Žalující firma zaslala zasílatelské firmě R. 600 beden sádla, aby je uskladnila u Labské československé plavební akciové společnosti. Labská československá plavební akciová společnost prodala sádlo veřejnou dražbou a ponechala si výtěžek na částečnou úhradu své pohledávky za firmou R. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na Labské československé plavební akciové společnosti původně vydání 600 beden sádla. Žalobní žádání změnila napotom na zaplacení interese. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Jde o to, zda vznik a trvání zástavního práva nebyly vázány podmínkou vydání skladního listu, a nelze-li souditi, že zástavní právo nevzniklo, ano jest jisto, že skladní list vydán nebyl. Okolnost tato by měla význam potud, že podle § 18 uskladňovacích podmínek »má« společnost na uskladněném zboží zástavní právo, pokud je zboží v jejím uschování, zejména, může-li jím volně disponovati na podkladě skladního listu. Jest ovšem pravda, že podle § 4 podmínek, bylo-li zboží uskladněno, »vydá« společnost skladní list, ale z doslovu § 18 podmínek, že společnost »má« zástavní právo, jest vidno, že toto právo vzniká samočinně okamžikem uskladnění a že podstatnou podmínkou jest uskladnění a nikoli vydání skladního listu. Výklad tento dochází potvrzení v doslovu § 4 podmínek, že společnost »vydá« skladní list, aniž se nařizuje imperativně vydání skladního listu jako podmínka vzniku zástavního práva. Jest souditi, že, kdyby